

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. V. Alia quædam circa conclusionem objectivam ex una præmissa de
Fide deductam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

Tom. II.

visione dixi, posse unum attributum, non solum cognosci abstractivè, sed etiam intuitivè videri sine alio, ita revelari potest, & credi.

III. Dices: Ergo ex eo quòd reveletur Christum esse hominem, non reveletur eum esse animal rationale, aut constare corpore & animà; nec enim magis identificatur animal rationale cum homine, quàm sapientia Dei cum ejus ubi-quitate, aut justitià. P. Arriaga hîc, sect. 1. concedit consequentiam, & num. 5. ac 6. acriter contendit, quantumvis sit de Fide aliquem esse hominem, non tamen esse de Fide eum esse animal rationale, nec secundùm in primo revelari.

IV. Existimo nihilominus hoc nullo modo admitti debere. Dico itaque cum P. Suarez hîc, Disp. 3. sect. 11. eo ipso quòd reveletur aliquem esse hominem, revelari eum esse animal rationale; non enim sunt duo conceptus distincti homo & animal rationale, sed idem formalissimè, quamvis diverso modo explicentur. Revelato ergo definito revelatur eadem operâ definitio & physica, seu hominem constare ex corpore & animà, & metaphysica; hæc enim tria non sunt conceptus distincti; homo siquidem non est quid simplex, sed formalissimè compositum, nec compositum in communi, sed tale compositum, ergo constans talibus partibus, tum physicis, tum metaphysicis, quamvis per actum, quo quis dicitur homo, non tam clarè & distinctè hæ partes explicentur, ac per actum quo dicitur animal rationale, vel constare animà & corpore. Confirmatur, è contrario enim, si reveletur aliquem esse animal rationale, vel constare animà rationali & corpore, non existimo quemquam negaturum quin ipso factò reveletur eum esse hominem, idque quòd hi conceptus sint formalissimè iidem.

V. Urgebis cum P. Arriaga citato: Ergo reveletur, animal rationale esse veram definitionem hominis, cum secundùm nos sit idem formalissimè cum homine. Distinguo consequens, reveletur id quod est vera definitio hominis, seu specificativè, & in actu exercito, concedo consequentiam, reduplicativè, & actu signato, nego; ad hoc namque dici per revelationem deberet, hanc esse veram definitionem hominis, & constare ex genere infimo & differentiâ infimâ, ac servare cæteras bonæ definitionis conditiones; hoc tamen per actum, quo reveletur Christum esse hominem, non dicitur, ut est manifestum. Sicut si res reverà sint in loco per ubicationem distinctam, eo ipso quòd reveletur D. Petrum fuisse Hierosolymæ, aut D. Paulum Damasci, reveletur eos habuisse tales ubicationes, cum idem formalissimè sit esse tali loco, & habere talem ubicationem: non tamen propterea reveletur eos fuisse in loco per ubicationes distinctas, sed solum reveletur illos habere id, quicquid sit, per quod res sunt in loco. Unde quantumvis res ipsæ sint in loco per ubicationem distinctam, qui tamen teneret contrariam sententiam, non incurreret crimen hæresis, hoc negando.

VI. Replebis cum eodem: Ergo qui revelat aliquem esse hominem, revelat etiam eum esse risibilem cum risibilitas non minùs realiter cum homine identificetur, quàm animal rationale. Distinguo consequens: revelat eum esse risibilem virtualiter, concedo consequentiam, formaliter nego, risibilitas siquidem est conceptus, seu prædicatum ratione nostrâ distinctum à naturâ humanâ, seu essentiâ hominis, unde ab Aristotele & Philosophis vocatur passio illius metaphysica. Vox

ergo homo solum impositum est ad significandum formaliter habentem naturam humanam, quòd verò risibilitas cum eâ identificetur, non sequitur illam formaliter per hanc vocem significari, voces namque non significant res prout sunt à parte rei, sed prout in conceptibus, ut supra vidimus n. 2. & qui dicit, *Bucephalus est ens*, ex vi hujus prædicati præcisè, non aliud de eo affirmat, quàm eum habere aptitudinem ad existendum, etsi consequenter fortassis & remotè dicat alia prædicata cum eo identificata, hoc tamen non est illa affirmare de ipso formaliter.

Ad quid dicitur & formaliter significandum imposita sit vox homo.

SECTIO QUINTA.

Alia quadam circa conclusionem objectivam ex unâ præmissâ de Fide deductam.

TERTIA conclusio: Quicquid reveletur formaliter, quamvis confusè, est de Fide, seu objectum aptum, ad quod proprius actus Fidei terminetur. Ratio est: Ubi enim objectum formale Fidei, auctoritas scilicet divina & revelatio invenitur, potest intellectus circa rem illam sic propositam actum Fidei elicere, eamque propter veritatem Dei, illi per revelationem applicatam credere; nil enim obstat quo minùs potentia quæcunque, sive spiritualis sive materialis, cognoscitiva vel appetitiva, in suum objectum tendat.

I. Quicquid reveletur formaliter, est de Fide.

Hinc infero, quando universalis propositio reveletur, omnia inferiora sub illâ contenta, directè & formaliter revelari, quamvis confusè tantùm in illo universali contineantur, & per principium evidens naturale explicatius hoc declaratur, ostendaturque clarè inferiora illa sub termino hoc communi contineri. Ratio est, terminus enim communis, ut supra ostendi, directè & formaliter dicit omnia illa singularia, idque immediatè, & ex vi significationis vocis, per quam exprimitur: sic *omnis homo* significat immediatè Petrum, Paulum, Joannem, &c. & non tantùm ex vi alicujus illationis & consequentiz. Quando ergo reveletur *Omne animal esse creatum à Deo*, eadem operâ reveletur hominem, leonem, aquilam, ac reliquas animalium species & individua esse à Deo creata: imò hæc non sunt duæ, sed una & eadem propositio, diversis verbis tradita, & quicquid est confusionis in primâ propositione, est ex parte nostrâ, Deus namque clarè & distinctè judicat de omnibus, quæ revelat, nos tamen ex vi illius termini communis singulari sigillatim non concipimus, sed confusè tantùm, unde per propositionem naturalem evidentem scimus hæc vel illa individua & species sub universali illâ propositione, ac termino communi contineri.

II. Quando terminus aliquis communis definitur, singularia omnia sub eo contenta definiuntur.

Idem existimo de his & similibus propositionibus, *Omnis homo viâ ordinariâ ab Adamo descendens contrahit peccatum originale. Omnis ritè baptizatus, non ponens obicem, recipit gratiam. Omne Concilium legitime congregatum est infallibile*, &c. ex vi, inquam, revelationis harum propositionum universalium, reveletur directè & immediatè hunc, & illum hominem, adeoque singulos hoc modo ab Adamo descendentes concipi in originali: singulos etiam in secundâ propositione recipere gratiam: Item Nicænum Concilium,

Propositio universalis, eadem est cum propositione de omnibus singularibus.

III. Alia propositiones, quarum objecta sunt de Fide.

Ex eo quòd definitur aliquem esse hominem, eo ipso definitur eum esse animal rationale.

Offenditur esse de Fide, Christum habere animam & corpus, ex eo quòd reveletur eum esse hominem.

Homo & animal rationale sunt conceptus planè iidem.

Reveletur vera definitio hominis specificativè, non reduplicativè, & quâ talis

Res hæc declaratur exemplo Philosophis verum existentium in loco per ubicationem distinctam.

Qui revelat aliquem esse hominem, revelat eum esse risibilem virtualiter.

Concilium, Tridentinum & reliqua fuisse infallibilia: Deus siquidem, ut dixi, quemadmodum de singulis sigillatim iudicat, ita & singula revelat: unde hæc omnia sunt de Fide.

IV. Ad hoc vero clariùs intelligendum, advertere oportet, aliud esse rem aliquam esse de Fide in se, aliud quoad nos, seu, ut alii loquuntur, de Fide in ratione objecti, non quoad obligationem. Illud omne est de Fide in se, quod est immediatè revelatum, sive speciatim, sive in genere, ut illa omnia sunt, de quibus proximè diximus, quæ nimirum in termino communi, & propositione universalis sunt revelata; hæc, inquam, sunt de Fide in se, seu materia sufficiens ad actum Fidei terminandum, si eorum revelatio sufficienter applicetur, & per propositionem aliquam seu præmissam ostendatur ea in termino illo communi contineri, ut in hoc syllogismo: *Omnis ritè baptizatus, non ponens obicem, recipit gratiam, sed hic infans est talis, ergo.* Ante hanc minorem propositionem, seu declarationem quod hic infans sub propositione illâ universalis contineatur, non erat nobis de Fide cum recipere gratiam, quamvis erat de Fide in se, nunc autem est etiam de Fide nobis, & si sub auctoritate & revelatione divinâ immediatè proponatur, potest actus Fidei circa hoc objectum exerceri.

V. Quæres, quâ certitudine constare per præmissam naturalem debet, hoc vel illud individuum sub termino illo communi, & propositione universalis contineri, ut conclusio objectiva sit de Fide quoad nos? Certum in primis est, quamcunque levem notitiam, seu apprehensionem ad hoc non sufficere, actus quippe Fidei divinæ debet esse prudens, & quisquis eum elicit, iis oportet nitatur fundamentis, quæ arguant eum, non temerè & inconsultè, sed maturè ac solidè procedere, ut supra latè ostensum est, dum de motibus ad Fidem eliciendam requisitis.

VI. P. Suarez Disp. illâ 3. Sect. II. num. 6. ait hoc omnino certè & indubitanter debere constare; ac proinde ut revelatio singulorum in propositione universalis posita, huic vel illi in particulari debite applicetur, asserit principium, seu præmissam naturalem debere esse evidentem. Sed contra: docet enim ipse loco proximè citato esse de Fide, respectu saltem baptizantis, infantem, quem hic & nunc baptizat esse iustum, ex eo scilicet principio generali de Fide, quod verum Sacramentum det gratiam omni non ponenti obicem, certum est autem hunc infantem non ponere obicem: contra inquam hoc est, nam neque ipsi baptizanti evidenter constat, illum, quem hic & nunc abluit, & super quem baptismi formam pronunciat, esse verum hominem, potest namque absolutè esse dæmon in formâ hominis: sicut enim Angelus Raphaël in formâ juvenis apparet Tobitæ, ab eo absque ullâ dubitatione putabatur homo, idem contingere potest in præsentia. Deinde, quomodo omnino certè & evidenter constare ipsi potest aquam, quâ hic & nunc utitur, esse veram & naturalem, cum absolutè loquendo possit vera aqua, quam paraverat baptizans, arte dæmonis auferri, & alia quoad sensum planè similis; non tamen vera & naturalis substitui. Certè, si sermo sit de propriâ evidentiâ, isthæc hoc modo cognosci nequeunt.

VII. Probabiliùs itaque mihi videtur, quod affirmat Hurtado hic, Disputatione undecimâ, Sectione tertiâ, §. 25. Lugo hic, Disputatione primâ,

Sect. decima-tertia, §. 4. num. 313. Taffnerus in Proæm. Theolog. & alii, nempe ut sit de Fide quoad nos, hoc vel illud individuum sub termino communi, & propositione universalis contineri, sufficere certitudinem moralem. Ratio est: nam ut supra vidimus, ad credendum aliquid fide divinâ, sufficit quod moraliter certum sit ex motivis credibilitatis auctoritatem & revelationem Dei esse illi applicatam; motiva siquidem credibilitatis, ut supra vidimus Disp. 8 non habent infallibilem connexionem cum re revelatâ, sed tantum moralem: à fortiori ergo moralis certitudo sufficet ad hoc vel illud individuum, quod in se est de Fide, nobis quod sit materia Fidei declarandum.

Confirmatur: Si enim Deus cuiquam revelaret, se omnes Turcarum civitates destructurum, credere is Fide divinâ posset Deum destructurum Constantinopolim, quamvis civitatem illam nunquam vidisset, sed morali tantum certitudine illam esse, & Turcis subesse nosset. Confirmatur secundò: nam, ut rectè P. Suarez Disp. illâ 3. Sect. II. num. 6. est de Fide Concilium Nicænum exempli gratia fuisse infallibilis auctoritatis, tum ex communi omnium consensu, tum quia S. Gregorius quatuor illa prima Concilia habenda esse ait sicut quatuor Evangelia; & alioqui credi non possent tanquam de Fide ea, quæ in illo Concilio erant definita: & idem est de Concilio Tridentino & aliis, ejusdem cum eo auctoritatis. Jam verò, hoc aliunde non constat, quam ex universalis illâ propositione revelatâ, nempe Spiritum Sanctum Concilio omnilegitimè congregato assistere; fuisse autem hæc Concilia legitime congregata, morali certitudine cognoscimus, ergo &c.

Dices cum P. Arriaga Disp. 6. Sect. I. n. 3. Si ex propositione universalis de Fide, & aliâ moraliter certâ oriatur conclusio objectiva de Fide, sequitur hanc conclusionem esse de Fide, ergo Cicero conceptus fuit in originali peccato, oritur siquidem ex universalis de Fide, nempe *Omnis hominè ordinariâ ab Adamo descendens (Virgine exceptâ) concipitur in peccato originali*, & alterâ moraliter certâ, nimirum *Cicero extitit*: at verò, inquit, repugnat in terminis esse de Fide, quod fuerit in originali conceptus Cicero, cum non sit de Fide eum absolutè fuisse conceptum.

Respondetur, cum in generali illâ propositione non reveletur directè illum omnino conceptum iri, multo minùs hoc directè & absolutè revelatum est de Cicerone, aut alio quocunque particulari: unde non est de Fide ex illâ generali propositione hanc vel illam particularem personam esse conceptam, sed solùm est de Fide, eum hominem, qui hic & nunc viâ illâ ordinariâ concipitur, contrahere peccatum originale, & hoc dicimus esse de Fide, & in illâ universalis propositione revelari; ad applicationem quippe abundè sufficit moralis certitudo quod hic sit homo, & viâ ordinariâ ab Adamo descendat, ut in simili ostendimus numero septimo & octavo.

Respond. ex universalis propositione revelatâ non esse de Fide illum in particulari esse conceptum.

nos, sufficit certitudo moralis.

Eadem videtur difficultas hic, atque de motivis credibilitatis.

VIII. Exempla moralis certitudinis ad applicationem particularium sufficientia.

Aliunde ostenditur ad applicationem materiam Fidei sufficere certitudinem moralem.

IX. Dices: Non est de Fide hunc hominem esse conceptum, ergo non est de Fide eum conceptum esse in peccato originali.

X. Respond. ex universalis propositione revelatâ non esse de Fide illum in particulari esse conceptum.

